

POST TARUGAARDI

NR. 1

20.2.46

24. VEEBRUAR

Meie rahva suurspäev saabub ka tänava erakordses rõõmsuses. Kui-
gi teine maailmasõda on lõppenud, lõpetab kogu maailma selle raske-
tes järeelmõjudes, mille rüppest tõusevad uued ähvardused sõjapilved.

Ikka veel peavad kümned tuhanded meie rahvusklassid tähistama
Eesti Vabariigi 28. sünnipäeva pagulaspõlves ja sajatted tuhanded Vaa-
rjamaal pühitsevad seda oma südame sõjakambrites.

Iseseisvuspäev - ilma iseseisvusega. Kes pole see päev muut-
mas hardaks minevikku tegesivastamiseks, ja õilsaks traditsiooniks?

Ei - vastame neile küsimistele!

24. veebruar ei tähistaks mitte ainult meie vabariigi kui riigi-
vormi sünni. Palju enam - 24. veebruar on meie üldrahvuslik täht-
päev, meie iseseisvuse tahte väljendaja. Ta on kõigi eesti südame-
te, kõigi iseloomipillistatud rahvakildude ja kodumaa asuva enesiku
suur laisapähe. 24. veebruar kinnitab meile ikka ja uuesti - ees-
lane, sa oled iseseisva rahva liige! Eestlane sa ei tohi väside,
sa ei tohi kaduda!

... Ei kesta igavesti vägivallad
ja rahva jalge alla tallamine.
Tees koduteedel kõnnib meie tald.

Kord lõpeb viha väljakallamine
ja lõpeb kuldne pähe vabadus
kui taevatuuli pilvis vallseline.

Siis on vabaduse varjatus.

(Henrik Vianapuu)

VABARIIGI AASTAPÄEVA PÜHITSEMININE T A A N I S

Eesti rahvusliku suurpäeva pühitsetakse kõikides Eesti laagrites Taanisväärika pidulikkusega. Pidupäeva raskuspunkt langeb Kopenhaageni laagriale, kus K.B.-Hallis toimub vastav kokkutulek. Kopenhaagenis rakenduvad teiste hulgas eesti laulukoorid ning solistid. Samasugiselt leiab K.B.-Hallis aset Eesti kunstinäitus.

Pidulikku kokkutulekut leiab aset ka Stensbeckis ja Teerupgaardis.

P I D U P Ä E V T A A R U P G A A R D I S

24. veebruari pidupäeva ettevalmistuseks moodustati Teerupgaardi Eesti laagris vastav kolmeliikmeline toimikond, kuhu kuulusid pr. E. Oibrei, hrd. A. Päll ja H. Arvo. Toimikonna poolt koostatud kava kohaselt võetakse 24. veebruari hommikul osa Teerupgaardi vanas ajaloolises kirikus toimuvest jumalateenistusest, ja õhtul kell 20 leiab aset pidulik koosviibimine, mille kavas on päevakohaseid sõnavõtte ning muusika ja lauluettekandeid. Pidulikule koosviibimisele on palutud ka kohalikke juhtivaid teeni tegelasi. Peopäeva puhul koonistatakse Eesti laager rahvusvärvidega.

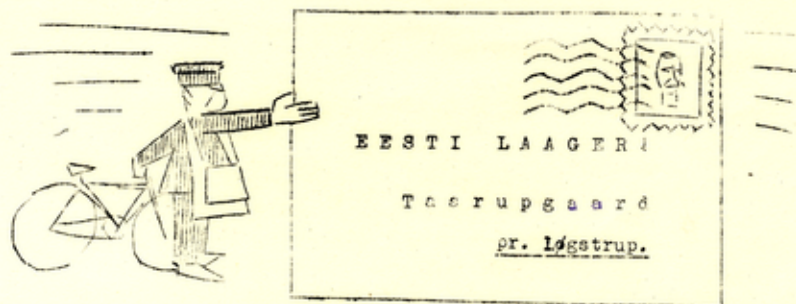
VABARIIGI AASTAPÄEVA PÜHITSEMININE S A K S A M A A L

24. veebr. lähenemisel on kõikjal eesti põgenikeperes käimas ettevalmistused Vabariigi 28. aastapäeva pühitsemiseks.

Ameerika tsooni eestlaste Esindus osas oma hiljutisel koosolekul seisukohale, et Vabaduspäeva tuleb väärikalt tähistada kõigis laagris. Koosolek pidas soovitavaks saata kõigile Komiteedele sagasti kätte musterkava vajalike tekstide ja nootidega.

Koostatud musterkava kohaselt on kõik laagrid juba 23. veebr. 23. veebr. Vabariigi presidendil K. Pätsil sünnipäeva puhul lipuehtes. 24. veebr. algab piduliku lippude hiskemisega hommikul, millele järgneb keskpäeval aastapäeva ja K. Pätsi sünnipäeva aktus. Ühtlasi peetakse samal päeval soovitavaks korraldada eesti rahvuskultuuri, kunsti jne. näitusi.

Lübekis korraldatakse Vabariigi aastapäeval suur pidulik avalik aktus "Kolosseumi" saalis. Pärastlõunat on laagrites päevakohased aktused ja õhtul Eesti Komitee poolt Eesti Kodu ruumides vastuvõtt kutsutud külalistele.

Niisiis - uus Eesti laager Tønis. Meeldib siin seda leida järgmiselt:

Põhja-Jütimaa keskosas asuvas Viborgi linnast 17 km kagu suunas Hjartækvi vägavallialiseselise fjordi ääres asub vana mõis Taarupgaard. See on pügi. Postiteel saab siia kirjutada "Taarupgaard, pr. Løgstrup". Viimase nimetatud koht - Løgstrup on lähim raudteepunkt, kus asub postiagentuur. Kui kellelgi peaks tulema tuju siia uude laagrisse sõita, siis peab ta rongilt Løgstrupi jaamas maha astuma, kust tal laagrisse on mõõda maanteed veidi üle 5 km. Kuid iga rong ei sõida mõnda Løgstrupi liini; siis on parem Viborgis maha tuua ja ülejäänud teekonda sõita omnibusega. Siis saab vaevalt otse Taarupgaardi väravasse.

Nii. Sellega on siin Taarupgaard meelel kindlaks tehtud ning meil on jälle rikkam ühe poiga võrra, kus on sarnunud eestlase jaig. Isegi üteti talles Taarupgaardi ümbrust juba 60. aastase jalapalli ja nõi on lähemal ajal oodata veel tublit lisa. Esimesema jõudsid siia Aarhusi eestlased koos kahe eestlasega Ålborgist Viimast teisipäeval jõudsid kohale eestlased Koldingist ning kaks perekonda Lüna-Jütimast. Ülejäänute saabumised ei ole veel teada, küll on aga teada, et Taarupgaardi peigutatakse ümbergi 100 eestlast. Sellega kujuneb Taarupgaard suuruselt kolmandaks Eesti laagriks Tønis. Ja küllalt tähtsaks Eesti asuleks Eesti linna Geislingeni, Lübecki, Stensboeki ning teiste seasuguste seas. Et just Taarupgaard sai uueks Eesti asuleks, selle otsuse tegi muidugi Tøni Punane Rist. Kuid viimasel poolt on valikutegemise juures mõeldud eestlastele esimesena. See on asjaolu, millele iga eestlane võiks unke olla, sest... Aga algame algusest peale.

Taarupgaard on suurim mõis Hjartækvi fjordi ääres, rajatud 16. sajandi lõpul. Selles mõisas on kunagi asunud muides sarnlike kodu, viimastel aastatel on siin asupaiga leidnud Tøni noortelaager. Mõeldud suvel on siin viibinud külalistena Hollandi noored. Vastavalt laagri nõuetele on siia ehitatud mõningaid lisahooneid ning peale selle on mõisa peahoones teostatud ulatuslik ümberehitus. Praeguses olukorras on Taarupgaard kahtlemata üks moodsam paigast kasutuses seisev laager Tønis.

Laagri mõiste juures kõige olulisema osa - elamisruumid leiame mõisa endisest randimajast, kahekordsest valgest kivihoonest, mis

asub veidi eemal mõisa peahoonest. Selle kivihoone taha on peidetud barakkhoone, mille juurde kuulub ka moodne võimla. Eluruumid on 2 - 10 inimese tarvis, kusjuures perekonnad on paigutatud omaette väiksematesse tubadesse. Ruumid on varustatud kõige vajalikuaga - voodid on kaetud kanekordsete linadega ning kolme tekiga, iga kahe inimese kohta leidub üks kapp jne. Ruume köetakse keskkütte läbi. Välja arvatud võimla, asuvad kõik olejäänud laagrirahva kasutuses seisvad ruumid mõisa moderniseeritud peahoones. Esmaajoonel nimetagem avarat, heledat, sissehingatavat ja punakaspruuni hiilgavat lakkvärvi kaetud põrandega sõõrgisaali. Toiduvalmistamine toimub praegu teanri koke poolt, kelle oskusi saab hinnata üknes kõrgeima hinnanguga. See on tõeline hotelli-toit, mida eestlastele pakutakse.

Edasi tuleb märkida ajaviite ja klassiruumi. Sõõrgisaali kõrvel leidub avar meelelahutusruum, kus leiduvad ajalahed ja mitmesugused mängud. Edasi väike, mugav raamatukogutuba, milles leidub mugavale mõõblile lisaks hea raadiovastuvõtja. Kaks suurepärest, kõige moodisemat klassiruumi sunnivad kohetsema, et praegu ei leidu Tserupgaardis rohkem lapsi kui siin on, sest siin võiks õppimistingimused eestlastele olla ülimalt soodsad. Kõneldamata puhtusest hiilgevatest klassiruumidest, omab Tserupgaard laste suhtes veel palju teisigi eeliseid - hea toit, puhas õhk, ilus loodus, vesi, suur park, võimla jne.

Loodetsvesti koondub Tserupgaardi rohkem lastega perekondi, mis-puhul tuleb kõne alla ka laagrikooli ellukutsumine. Suvel võiks Tserupgaard olla eesti lastele parimaks kasutuskoduks. Muuhulgas on siin hea suplemis- ja ujumisvõimalused, kuna mõisa taga leiuv fjord on kõige sügavam kohas ainult 3 meetrit ja põhi läheb kaldest sügavamaks väga aeglaselt. Kene varjuline park loob suuri eeldusi mängimiseks.

Laagrit juhib alaliselt mõisas elutsev härra Rosenthal, kes on varem juhtinud siin asunud noortelaagrit. Hr. Rosenthal samuti kui tema abikase on võimlemisõpetajad, kes muide juhivad ümbruskonna noorte võimlemis- ja rahvatantsutruppe. Laagrijuhil abiks on hr. Koefod. Nii laagrijuhit kui ka tema abi suhtuvad eestlastesse väga hästi ning nende ja eestlaste vahel valitseb täielik arusaamine ning usaldus. Vahemehiks teenusest laagrijuhil ja tema abi vahel on laagri usaldusmees, kelleks valiti hr. H. Rebene endisest Aarhusi laagrist.

Tserupgaardi eestlaste edaspidistest kavatsustest võiks märkida, et pakutakse algust teha inglise keele j.t. kursustega. Võimlemistundidel on juba põni pandud.

Muuhulgas võiks märkida, et eestlastel on lootusi leida tööd Tserupgaardi ümbruse taludes ning aiandusettevõtetes.

Kilde

Nagu Lühbeki eesti leht "Sõnumid" teatab, on tuntud sakse filminditleja Irene von Meyendorff pöördunud Hamburgi Eesti Komitee poole tõendi saamiseks, et ta on Eesti kodanik. Tema enese selituse kohaselt olevat ta sündinud Eestis ning säilitanud oma Eesti kodakondsuse ka välismaal elades ning isegi abiellumisel sakslasega, kellest ta juba mõni aeg tagasi on lahutatud. Nende väidete kinnitamiseks tal mingeid dokumente esitada ei ole.

Meil olevate andmete järgi on Irene von Meyendorff täpsemalt sündinud Eestis, kusjuures ka tema vanematest on olnud eestlase. Tema ema maailmasõja ajal on pärastine filmitöötaja olnud Eestis ühe eesti koolilõpetaja loomise eel, kuna tema vanemad olid sõjakorras mõnda aega vabanud. Hiljem saanud ta oma vanematega kokku Soomes.

Nagu meie koppenhaagenist kuuleme, on möödunud mädalal kogu laager eestlaste seas jäetud ilma mädalateskurahast ja sigarettidest, kuna keegi oli teadete tahvilt maha rebinud endise juhatusliikme F. Luksi kassatamise teadande, millele oli varustatud laagri komandandi allkirjaga. Loolimata kolmest ultima tumist pole süüdlase end üles andnud.

Eelasi teatatakse Koppenhaagenist: põgenikelt, kes käivad väljas tööil ning kes teenivad ülo Kr. 7.50 päevas, võetakse päeva kohta Kr. 2.- toidu- ning korteritasu. Kuna nimetatud põgenikud jäävad ilma ka igapäevasest taskurahast, siis ulatub nendelt võetav rahasumma Kr. 80.- kuus.

Jaateks

Tänase numbriga alustab ilmumist Teorupgeardi Eesti laagri häälekandja "Teorupgeardi Post". Teorupgeardi eestlased soovivad, et see seinaleht aitaks luua tihedamat sidet teiste Teenis asuvate Eesti laagritega. Omal poolt püüame selleks luua kõik eeldused pideva informatsiooni andmisega meie laagrist. Sama eesmärke teenib ka meie lõbusailmeline seinaleht "Tindinokk", mis on õieti mõeldud "Teorupgeardi Posti" meelelahutuslikuks kaasandeks.

Palume kõiki eestlasi teistes Eesti laagrites saata mõlemale nimetatud seinalehele kaastööd.

Tegevtoimetaja: Heino Robene, Toimetus: Voldemar Mettus, Henn Ervo, Mia Lepa. Väljaandja: "Teorupgeardi" eesti põgenikelaager.
Postiaadress: Teorupgeard, pr. Lögstrup.

